

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 11 februari 2021

Onderwerp: Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer Stof tot nadenken

Bijlagen:

- Eindrapport
- 5-minuten versie

1. Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur (artikel 183 van de Provinciewet). In dit kader brengt de Randstedelijke Rekenkamer het voorliggende rapport “Stof tot nadenken” aan Provinciale Staten uit. Provinciale Staten behandelt rekenkamerrapporten standaard in de betreffende vakcommissie en rondt deze af met een Statenbesluit.

Tata Steel produceert, bewerkt en distribueert staal. Bij de staalproductie ontstaat een restproduct, slak genaamd. Het bedrijf Harsco Metals Holland B.V. (hierna: Harsco) verwerkt de slak op het bedrijventerrein van Tata Steel. Bij het verwerken van de zogeheten ROZA-slak zijn er sinds 2016, en met een piek in de zomer/herfst 2018, meerdere keren uitstoten van grafiet geweest, die in de nabije omgeving terecht zijn gekomen. Deze ‘grafietregens’ riepen veel vragen en bezorgdheid over de gezondheid op bij omwonenden. In het bijzonder bij de inwoners van Wijk aan Zee, die door de ligging van het dorp het meest direct werden getroffen. Ook riep dit vragen op bij de betrokken gemeenten en de provincie. Het gaat hierbij om de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen waarbinnen het bedrijventerrein van Tata Steel valt. Daarnaast gaat het om de provincie Noord-Holland die verantwoordelijk is voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) bij de bedrijven Tata Steel en Harsco. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert deze VTH-taken in opdracht van de provincie uit.

Op 17 juni 2019 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland gesproken over de effecten van de ‘grafietregens’ op de gezondheid van omwonenden, die het RIVM ging onderzoeken. Ook is gesproken over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. Daarbij is een motie aangenomen om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de kwaliteit van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. De Randstedelijke Rekenkamer wordt expliciet in de motie genoemd. Dit is voor de Rekenkamer aanleiding geweest om onderzoek te doen.

Het doel van dit onderzoek is inzicht geven in de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken en de rol van de provincie. Dit is onderzocht aan de hand van casussen.

Ook is de informatievoorziening en de communicatie van de provincie en de OD NZKG richting de omgeving onderzocht.

2. Onderzoeksvragen & aanbevelingen

Voor het onderzoek is één centrale onderzoeksvraag geformuleerd: Hoe verloopt de uitvoering van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco en welke verbeteringen zijn daarbij mogelijk?

Deze centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in vier onderzoeksvragen.

1. Welke overheden en overheidsorganisaties zijn bij de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco betrokken en wat is specifiek de rol van PS, GS en de OD NZKG?
2. Wat is de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij Tata Steel en Harsco?
3. Wat is de kwaliteit van de informatievoorziening van OD NZKG aan GS en van GS aan PS over de uitvoering van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco?
4. Hoe worden omwonenden en belangenorganisaties betrokken bij de uitvoering van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco?

In het rapport zijn zeven aanbevelingen opgenomen gericht aan GS en OD NZKG

Aanbevelingen aan GS

Aanbeveling 1a

Versterk de rollen van GS en de OD NZKG, door via beleidskaders duidelijker aan te geven wat GS van de OD NZKG verwachten. Indien GS andere besluitvorming wensen in de uitvoering van VTH-taken door de OD NZKG, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, stel dan beleid vast waarmee de OD NZKG andere besluiten kan nemen. Probeer het overnemen en overdoen van besluitvorming van de OD NZKG te voorkomen.

Aanbeveling 1 b

Stel zo snel mogelijk alternatieve grens- en richtwaarden met betrekking tot geur vast voor Tata Steel

Aanbeveling 1c

Zet vaker bestuurlijke en beleidsmatige interventies in, wanneer GS resultaten willen bereiken die niet wettelijk en afdwingbaar zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken, zoals het aanklaarten van knelpunten op landelijk of Europees niveau of het voeren van bestuurlijke gesprekken met het bedrijf.

Aanbeveling 4a

Stel duidelijke kaders op met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG GS moet informeren over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. Maak daarbij onderscheid tussen reguliere en politiek-bestuurlijke zaken.

Aanbeveling 4b

Vergroot de bestuurlijke sensitiviteit binnen de OD NZKG, om beter in te kunnen schatten waarover, op welke manier en wanneer GS geïnformeerd moeten worden over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco.

Aanbeveling 5

Zorg dat het informatieprotocol, waarin richtlijnen worden opgenomen wanneer PS geïnformeerd moeten worden over ontwikkelingen ten aanzien van Tata Steel en Harsco, zo spoedig mogelijk wordt opgesteld en leg dit voor aan PS. Evalueer na één jaar de werking met PS.

Aanbeveling 7 (aan GS en OD NZKG)

Herstel het vertrouwen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen. De omgevingsmanager, die begin 2020 is ingesteld, en de opening van een fysieke locatie kunnen hierin een rol spelen. Maak daarbij een onderscheid tussen de politiek/bestuurlijke verzoeken voor de provincie en de technische vragen voor de OD NZKG. Logischerwijs moeten de provincie en OD NZKG hun reacties op elkaar afstemmen en als één overheid en met één boodschap richting de omgeving communiceren. Door het beter betrekken van de omgeving kan in de relatie tussen omwonenden en de provincie en OD NZKG een juridisering bij de uitvoering van de VTH-taken wellicht voorkomen worden, waardoor de OD NZKG meer tijd en capaciteit heeft voor het uitvoeren van al haar VTH-taken.

Aanbevelingen aan OD NZKG

Aanbeveling 2a

Stimuleer bedrijven om vergunningaanvragen altijd via een vooroverleg te bespreken om het proces van vergunningverlening te versnellen

Aanbeveling 2b

Betrek de partijen die wettelijk adviesrecht hebben proactiever en eerder in het vergunningverleningsproces, bijvoorbeeld door aanvragen van Tata Steel en Harsco vroeg in het vergunningverleningsproces met hen te bespreken.

Aanbeveling 2c

Zorg voor een volledige en actuele beschrijving van de administratieve processen en pas deze toe in de dagelijkse praktijk.

Aanbeveling 2d

Verbeter de publicatie van vergunningen en handhavingsbesluiten op de website van de OD NZKG, door te zorgen voor een complete en overzichtelijke weergave.

Aanbeveling 3a

Stuur bij vergunningverlening meer op het halen van de termijnen waarbinnen het bedrijf gegevens moet aanleveren en leg meer verantwoordelijkheid bij het bedrijf.

Aanbeveling 3b

Handel voortvarender bij de uitvoering van VTH-taken, door te zoeken naar de mogelijkheden die er zijn in plaats van te handelen vanuit wat er niét kan. Betrek GS zodra de OD NZKG knelpunten ziet die niet op te lossen zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken.

Aanbeveling 6

Zorg ervoor dat de OD NZKG het centrale meldpunt voor klachten wordt. In ieder geval door het indienen van klachten te vergemakkelijken met een gebruiksvriendelijk klachtenformulier, waardoor een particulier initiatief als Stofmelder niet meer nodig is. Koppel daarnaast aan de indieners van klachten beter terug wat er met hun klacht is gebeurd. Op deze manier is de kans groter dat de nuttige input van omwonenden voor toezicht en handhaving wordt behouden en zij niet meer gebruik hoeven te maken van (onder andere) handhavingsverzoeken.

Aanbeveling 7 (aan GS en OD NZKG)

Herstel het vertrouwen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen. De omgevingsmanager, die begin 2020 is ingesteld, en de opening van een fysieke locatie kunnen hierin een rol spelen. Maak daarbij een onderscheid tussen de politiek/bestuurlijke verzoeken voor de provincie en de technische vragen voor de OD NZKG. Logischerwijs moeten de provincie en OD NZKG hun reacties op elkaar afstemmen en als één overheid en met één boodschap richting de omgeving communiceren. Door het beter betrekken van de omgeving kan in de relatie tussen omwonenden en de provincie en OD NZKG een juridisering bij de uitvoering van de VTH-taken wellicht voorkomen worden, waardoor de OD NZKG meer tijd en capaciteit heeft voor het uitvoeren van al haar VTH-taken.

3. Reactie Gedeputeerde Staten

Voor de volledige reactie van GS zie pagina 35 en 36 van het rapport.

Reactie Gedeputeerde Staten per aanbeveling:**Aanbeveling 1****Aanbeveling 1a**

Versterk de rollen van GS en de OD NZKG, door via beleidskaders duidelijker aan te geven wat GS van de OD NZKG verwachten. Indien GS andere besluitvorming wensen in de uitvoering van VTH-taken door de OD NZKG, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, stel dan beleid vast waarmee de OD NZKG andere besluiten kan nemen. Probeer het overnemen en overdoen van besluitvorming van de OD NZKG te voorkomen.

Reactie GS:

Samenwerking rondom Tata Steel en Harsco is cruciaal. Voor ons is de OD NZKG een belangrijke samenwerkingspartner, maar ook de gemeenten, de OD IJmond, de GGD en de Brzo-partners zijn belangrijke partners. Deze samenwerking geven we vorm in alle openheid en met respect voor elkaars rollen en bevoegdheden. In het Programma Tata Steel 2020 – 2050 hebben we uitgewerkt hoe we hier invulling aan geven. Daarnaast hebben wij het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 van de OD NZKG vastgesteld. Het Programma Tata Steel en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma VTH vormen belangrijke kaders waarmee wij aangeven wat wij van de OD NZKG verwachten.

Op het niveau van de omgevingsdiensten gelden, gezamenlijk met de deelnemende gemeenten, regionale VTH-strategieën of -beleidskaders. Hierin zijn de doelen bij de uitvoering van VTH-taken op het niveau van de OD's vastgelegd. In dezelfde documenten is ook vastgelegd hoe de taken door de OD's worden uitgevoerd. Aanvullend daarop biedt de Beleidsnota uitvoering en handhaving Noord-Holland 2020 een integraal kader waarbinnen onze VTH-taken moeten worden uitgevoerd. Deze beleidsnota actualiseren we in het eerste kwartaal van 2021. Zo willen we het bijvoorbeeld mogelijk maken om bij nieuwe vergunningen scherper te vergunnen bij industriële bedrijven, onder meer door de onderkant van de BBT-bandbreedte op te zoeken.

Vanuit ons Programma Gezonde Leefomgeving en in het licht van de invoering van de Omgevingswet verkennen we waar het aspect gezondheid kan worden meegenomen in vergunningen. Met deze inzichten vullen we de beleidsnota in 2021 verder aan met onze visie voor de uitvoering van VTH-taken. We maken hierin duidelijk welke plek het thema gezondheid in de VTH-uitvoering krijgt en hoe dit bijdraagt aan een betere uitvoering van de bevoegdheden en taken door de omgevingsdiensten.

Het is niet onze bedoeling om besluitvorming van de OD NZKG over te nemen en over te doen. We treden op als één overheid. Daarvoor overleggen we sinds 2019 al periodiek op ambtelijk en bestuurlijk niveau met de IJmondgemeenten, de OD NZKG, de OD IJmond en de GGD Kennemerland. Op basis van een extern onderzoek naar de fouten bij het invorderen van vier dwangsommen van Harsco Metals, maken we in het eerste kwartaal van 2021 met de OD NZKG afspraken om dit proces geheel door de OD NZKG in ons mandaat uit te laten voeren. Ons besluit om tijdelijk de bevoegdheden voor het invorderen van dwangsommen zelf uit te oefenen, eindigt daarmee. Ter nuancering betreft dit een taak waar op jaarbasis ongeveer 100 uur is gemoeid. Dit ten opzichte van de circa 20.000 uur die met alle VTH- en verwante taken rondom Tata Steel zijn gemoeid.

De provincie is in sommige van de onderzochte casussen sterk betrokken geweest bij taken die de OD NZKG in mandaat uitvoert. Bijvoorbeeld met aanvullend juridisch advies van onze huisadvocaat. Dit betroffen casussen met grote maatschappelijke en politiek-bestuurlijke aandacht. Bijvoorbeeld de stofemissies (grafietregens) van Harsco Metals en de hogere stofuitstoot van de sinterkoelers. De afgelopen anderhalf jaar hebben we gewerkt aan de wijze waarop de provincie en de OD NZKG effectief kunnen samenwerken in het dossier Tata Steel. De vaststelling van het Programma Tata Steel en het bijbehorende uitvoeringsprogramma VTH van de OD NZKG in november 2020 was een belangrijke stap in dat proces. Om deze programma's op te stellen is intensief samengewerkt. Hiermee is een goede basis gelegd voor zowel de provincie als de OD NZKG om ieder vanuit de eigen rol effectief op te treden.

Aanbeveling 1b

Stel zo snel mogelijk alternatieve grens- en richtwaarden met betrekking tot geur vast voor Tata Steel.

Reactie GS

Tot het najaar van 2020 liep een onderzoek naar de geuremissie van Hoogoven 6 en de Kookfabrieken (door Witteveen+Bos in opdracht van de OD NZKG). Met behulp van *drones* hebben we de geuremissie binnen de grenzen van Tata Steel scherper in beeld gebracht. We verwachten dat de OD NZKG namens ons begin 2021 een definitief besluit kan nemen over geur bij Tata Steel op basis van ons provinciale geurbeleid. Hiermee stellen we ook alternatieve grens- en richtwaarden voor geur vast voor Tata Steel.

Aanbeveling 1c

Zet vaker bestuurlijke en beleidsmatige interventies in, wanneer GS resultaten willen bereiken die niet wettelijk en afdwingbaar zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken, zoals het aankarten van knelpunten op landelijk of Europees niveau of het voeren van bestuurlijke gesprekken met het bedrijf.

Reactie GS

Deze aanbeveling omarmen we. Aanvullend op de uitvoering van de VTH-taken, die wettelijk en afdwingbaar is, zetten we bestuurlijke en beleidsmatige acties in. Het onderdeel 'Bestuurlijk en beleidsmatig' in hoofdstuk 5 van het Programma Tata Steel is hier specifiek aan gewijd. Dit is een belangrijk onderdeel van ons handelen in het dossier Tata Steel. Ook voor de ontwikkelingen op de lange termijn en voor de uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengen is bestuurlijk en beleidsmatige actie nodig. Dit is beschreven in hoofdstuk 6 van het Programma Tata Steel.

Een goed voorbeeld is de bouw van de Rozaslakhal door Tata Steel. Deze hal is onder meer na meerdere bestuurlijke gesprekken van ons met Tata Steel gebouwd. Hier blijft het uiteraard niet bij. We spreken andere overheidslagen, zoals het Rijk en in het verlengde daarvan de Europese Unie, aan en stimuleren hen wanneer we kansen zien voor verbetering. Veel acties in de categorie bestuurlijk en beleidsmatig betreffen (technische)maatregelen bij Tata Steel. Met de recente aankondiging van Tata Steel om € 300 miljoen te investeren, sluit Tata Steel voor een belangrijk deel aan bij de punten die in dit verband in het programma Tata Steel zijn genoemd.

Aanbeveling 4a

Stel duidelijke kaders op met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG GS moet informeren over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. Maak daarbij onderscheid tussen reguliere en politiek-bestuurlijke zaken.

Reactie GS

Bij het mandaatbesluit van ons college aan de OD NZKG hebben we als bijlage een algemene instructie gevoegd met uitgangspunten over het omgaan met het mandaat in relatie tot bestuurlijke besluitvorming. Hierin benoemen we de situaties benoemd waarin de directeur het initiatief neemt om bij individuele besluiten ons, als bevoegd gezag, in de gelegenheid te stellen aanwijzingen te geven. Omwille van een gelijk speelveld voor bedrijven, blijft dit in beginsel beperkt tot kwesties van principiële juridische aard, beleidsmatig principiële aard, of politiek- of bestuurlijk- gevoelige aard. De directeur van de OD NZKG dient ons op basis van het mandaatbesluit tijdig (dus zo vroeg mogelijk) te informeren.

Dit zijn kaders met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG ons dient te informeren over de uitvoering van VTH-taken. Deze afspraken gelden ook voor Tata Steel en Harsco Metals en zijn voor iedereen te raadplegen. Zo borgen we dat we niet worden overspoeld met informatie en dat we de voor een goede invulling van onze verantwoordelijkheid en rol de noodzakelijke informatie ontvangen.

De huidige informatievoorziening draagt ertoe bij dat wij en de OD NZKG onze eigen rol kunnen nemen, we geven elkaar daarvoor de ruimte. De OD NZKG maakt steeds een afweging wat voor onze rol belangrijke en noodzakelijke informatie is. Zo krijgen we van de OD NZKG de informatie die we nodig hebben voor de uitvoering van onze taak en het nemen van onze verantwoordelijkheid.

Daarnaast voeren we – zoals in uw rapport in tabel 8.1 is weergegeven – met grote regelmaat overleg op alle niveaus zodat we informatie voortdurend uitwisselen over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco Metals.

We zullen de afspraken in het mandaatbesluit met de OD NZKG evalueren en waar nodig aanpassen.

Aanbeveling 5

Zorg dat het informatieprotocol, waarin richtlijnen worden opgenomen wanneer PS geïnformeerd moeten worden over ontwikkelingen ten aanzien van Tata Steel en Harsco, zo spoedig mogelijk wordt opgesteld en leg dit voor aan PS. Evalueer na één jaar de werking met PS.

Reactie GS

We informeren Provinciale Staten periodiek, voorafgaand aan de commissievergadering per brief over de ontwikkelingen inzake het dossier Tata Steel en Harsco Metals. Dit is zo afgesproken in de vergadering van de commissie Natuur, Landbouw en Gezondheid (NLG) van 25 november 2019. Hiermee geven we uitvoering aan motie M22-2019.

De portefeuillehouder geeft tijdens de vergadering van de commissie NLG een mondelinge toelichting op de inhoud van de brief. Daarnaast informeren we Provinciale Staten ook tussentijds over ontwikkelingen bij Tata Steel en Harsco Metals wanneer daar aanleiding toe is. Hiertoe is zowel ambtelijk als in de relatie met de OD NZKG geïnvesteerd in politiek-bestuurlijke sensitiviteit.

Verder is afgesproken dat we, indien gewenst, de commissie halfjaarlijks in een besloten vergadering informeren over de ontwikkelingen op het gebied van VTH. Aanvullend bieden we aan de commissie technische *briefings* aan.

Daarnaast zijn we bezig met het opstellen van het bedoelde informatieprotocol. Onze verwachting is dat dit in het eerste kwartaal van 2021 aan Provinciale Staten kan worden aangeboden.

Aanbeveling 7 aan GS (en OD NZKG)

Herstel het vertrouwen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen. De omgevingsmanager, die begin 2020 is ingesteld, en de opening van een fysieke locatie kunnen hierin een rol spelen. Maak daarbij een onderscheid tussen de politiek/bestuurlijke verzoeken voor de provincie en de technische vragen voor de OD NZKG. Logischerwijs moeten de provincie en OD NZKG hun reacties op elkaar afstemmen en als één overheid en met één boodschap richting de omgeving communiceren. Door het beter betrekken van de omgeving kan in de relatie tussen omwonenden en de provincie en OD NZKG een juridisering bij de uitvoering van de VTH-taken wellicht voorkomen worden, waardoor de OD NZKG meer tijd en capaciteit heeft voor het uitvoeren van al haar VTH-taken.

Reactie GS

In het Programma Tata Steel 2020 – 2050 staan concrete acties om het contact met de omgeving te verbeteren. Zo is de omgevingsmanager van de OD NZKG gestart, wordt het centraal klachtenloket Tata Steel verbeterd en is een klachtencoördinator aangesteld. En per 1 februari 2021 openen we een kantoor van de OD NZKG in dorps huis De Moriaan in Wijk aan Zee en worden door de OD NZKG gesprekstafels georganiseerd.

Ook gaan we zo veel mogelijk proactief informatie beschikbaar stellen en organiseren we twee keer per jaar een Omgevingsoverleg Industrie & Gezondheid IJmond. Hiervoor nodigen we bewoners uit. We hebben stemmen veelvuldig af met de OD NZKG over de reactie en beantwoording van verzoeken/vragen vanuit de omgeving.

Al deze gesprekken en verbeterde informatievoorziening zijn ook bedoeld om bij te dragen aan een vermindering van de genoemde juridisering en om het vertrouwen in van de omgeving te herstellen. We verwachten dat het enige tijd kan duren alvorens dit vertrouwen breed is hersteld. Het is cruciaal om met de omgeving in gesprek te blijven en voortdurend te laten zien welke concrete stappen we als overheden zetten en welke resultaten daarvan verwacht kunnen worden.

Reactie OD NZKG per aanbeveling

Aanbeveling 2a

Stimuleer bedrijven om vergunningaanvragen altijd via een vooroverleg te bespreken om het proces van vergunningverlening te versnellen

Reactie OD NZKG

Ja, de OD NZKG stimuleert dit voor complexe aanvragen. Vooroverleg kan wel gestimuleerd worden maar niet wettelijk worden afgedwongen.

Aanbeveling 2b

Aanbeveling 2b

Betrek de partijen die wettelijk adviesrecht hebben proactiever en eerder in het vergunningverleningsproces, bijvoorbeeld door aanvragen van Tata Steel en Harsco vroeg in het vergunningverleningsproces met hen te bespreken.

Reactie OD NZKG

Het DB neemt deze aanbeveling ter harte en de OD NZKG is in gesprek met de partijen die een wettelijk adviesrecht hebben om te bespreken hoe hier gevolg aan kan worden gegeven. Met de OD IJmond en GGD heeft dit zich al vertaald in een maandelijks overleg

Aanbeveling 2c

Zorg voor een volledige en actuele beschrijving van de administratieve processen en pas deze toe in de dagelijkse praktijk.

Reactie OD NZKG

De OD NZKG gaat de administratieve processen doorlichten om te kijken waar verbetering en actualisatie mogelijk is. Een van de constatering in het rapport is dat de vier dwangsommingen bij Harsco zijn misgelopen. Het bestuur van de OD NZKG heeft op basis van een eerder uitgevoerd onafhankelijk rapport in december 2020 besloten om dit proces in zijn geheel bij de OD NZKG neer te leggen om de geconstateerde kwetsbaarheid weg te nemen. In dit traject heeft ook een audit plaatsgevonden om het werkproces te optimaliseren.

Aanbeveling 2d

Verbeter de publicatie van vergunningen en handhavingsbesluiten op de website van de OD NZKG, door te zorgen voor een complete en overzichtelijke weergave.

Reactie OD NZKG

Het DB is van mening dat het belangrijk is dat de communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden verbetert. De OD NZKG maakt alle besluiten met voorschriften van de Tata-vergunning openbaar middels een kaart op de website. In het eerste kwartaal komt deze informatie beschikbaar. Op deze wijze wordt de informatie toegankelijker en gebruiksvriendelijker gepresenteerd voor omwonenden en andere belanghebbenden. De handhavingsbesluiten zullen ook geactualiseerd gaan worden.

Aanbeveling 3a

Stuur bij vergunningverlening meer op het halen van de termijnen waarbinnen het bedrijf gegevens moet aanleveren en leg meer verantwoordelijkheid bij het bedrijf.

Reactie OD NZKG

De OD NZKG gaat scherper sturen op het betalen van de termijnen. Één van de doelstellingen van het uitvoeringsprogramma is verbeterde procesbewaking.

Aanbeveling 3b

Handel voortvarender bij de uitvoering van VTH-taken, door te zoeken naar de mogelijkheden die er zijn in plaats van te handelen vanuit wat er níet kan. Betrek GS zodra de OD NZKG knelpunten ziet die niet op te lossen zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken.

Reactie OD NZKG

In het regionale uitvoerings- en handhavingsbeleid van de OD NZKG, dat in samenspraak met de deelnemers is vastgelegd, zijn de uitgangspunten voor een systematisch geheel van bestuurlijke kaderstelling, uitvoerbare strategie en doelgerichte programmering van de uitvoering vastgelegd. Van belang is om hier op een goede manier invulling aan te geven. Omgevingssensitiviteitsgevoel voor bestuurlijke verhoudingen en proactief handelen zijn belangrijke kerncompetenties die de organisatie nodig heeft om een vernieuwde manier van werken in de praktijk te laten slagen. De organisatie heeft de nodige stappen in de goede richting gezet, maar het DB erkent dat deze ontwikkeling, mede in het licht van de omgevingswet nog de nodige aandacht vraagt. Het DB gaat hierover met de directie van de OD NZKG in gesprek.

Aanbeveling 4b

Vergroot de bestuurlijke sensitiviteit binnen de OD NZKG, om beter in te kunnen schatten waarover, op welke manier en wanneer GS geïnformeerd moeten worden over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco.

Reactie OD NZKG

Zie reactie 3b

Aanbeveling 6

Zorg ervoor dat de OD NZKG het centrale meldpunt voor klachten wordt. In ieder geval door het indienen van klachten te vergemakkelijken met een gebruiksvriendelijk klachtenformulier, waardoor een particulier initiatief als Stofmelder niet meer nodig is. Koppel daarnaast aan de indieners van klachten beter terug wat er met hun klacht is gebeurd. Op deze manier is de kans groter dat de nuttige input van omwonenden voor toezicht en handhaving wordt behouden en zij niet meer gebruik hoeven te maken van (onder andere) handhavingsverzoeken.

Reactie OD NZKG

In het bestuurlijk overleg van 10 september 2020 zijn met de samenwerkingspartners in de IJmondregio nadere afspraken gemaakt over de optimalisering van de afhandeling van klachten door de OD NZKG. Afgesproken is dat de OD NZKG het overheidsloket wordt voor de afhandeling van de klachten over Tata Steel en Harsco, met als uitgangspunt dat: - het aanmelden van klachten toegankelijk en gebruiksvriendelijk is; - het zichtbaar is wat de OD NZKG (en de overheid in het algemeen) met klachten doet en dat de melders een goede terugkoppeling krijgen wat er met hun klacht is gedaan; - de OD NZKG analyses maakt op basis van de binnengekomen klachten en waar nodig in gesprek gaat met de omgeving.

Aanbeveling 7 (aan GS en OD NZKG)

Herstel het vertrouwen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen. De omgevingsmanager, die begin 2020 is ingesteld, en de opening van een fysieke locatie kunnen hierin een rol spelen. Maak daarbij een onderscheid tussen de politiek/bestuurlijke verzoeken voor de provincie en de technische vragen voor de OD NZKG. Logischerwijs moeten de provincie en OD NZKG hun reacties op elkaar afstemmen en als één overheid en met één boodschap richting de omgeving communiceren. Door het beter betrekken van de omgeving kan in de relatie tussen omwonenden en de provincie en OD NZKG een juridisering bij de uitvoering van de VTH-taken wellicht voorkomen worden, waardoor de OD NZKG meer tijd en capaciteit heeft voor het uitvoeren van al haar VTH-taken.

Reactie OD NZKG

Dit is ook één van de doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020-2022. De OD NZKG gaat dit onder meer oppakken door de uitvoering te geven aan de volgende acties: - het openen van een kantoor in Wijk aan Zee op 1 februari 2021 om daar te zijn waar de overlast wordt ervaren; - het organiseren van gesprekstafels met omwonenden voor het werken aan een betrokken, goed geïnformeerde omgeving met realistische verwachtingen; - het proactief inzetten van de OD NZKG-website voor transparante en actuele informatievoorziening. Het DB onderschrijft de notie van de Randstedelijke Rekenkamer dat de overheid met één mond moet spreken. Van groot belang is dat de verantwoordelijke bevoegde gezagen en de OD NZKG samen optrekken in de externe communicatie waarbij de OD NZKG ook een eigen verantwoordelijkheid en eigenstandige rol heeft.

4. Voorstel

De aanbevelingen 1, 4a, 5 en 7, gericht aan Gedeputeerde Staten, van de Randstedelijke Rekenkamer bij het rapport 'Stof tot nadenken' zijn, geherformuleerd als besluitpunten, opgenomen in het ontwerpbesluit.

Over de aanbevelingen 2, 3, 4b, 6 en 7, gericht aan de OD NZKG, is Gedeputeerde Staten in overleg met de Omgevingsdienst hoe gevolg wordt gegeven aan de aanbevelingen.

Het college van Gedeputeerde Staten geeft aan hoe zij opvolging willen geven aan de aanbevelingen. De Rekenkamer reageert hierop in het nawoord en brengt daar enkele aspecten onder de aandacht, die relevant zijn voor PS (zie blz. 48 van het rapport).

De commissie Natuur, Landbouw & Gezondheid heeft in haar vergadering van 11 februari 2021 het rapport besproken en adviseert aan PS te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

ir N.M. Van der Waart, voorzitter Statencommissie Natuur, Landbouw & Gezondheid

S.H Neeskens , griffier Statencommissie Natuur, Landbouw & Gezondheid

Ontwerpbesluit

Nr. 14-2021

Provinciale Staten van Noord-Holland;

- gelezen de voordracht van de Statencommissie Natuur, Landbouw & Gezondheid van 11 februari 2021,
- gelezen het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld “Stof tot nadenken”
- gelet op de bespreking en het advies van de commissie Natuur, Landbouw & Gezondheid van 11 februari 2021;

besluiten:

- GS te verzoeken om de rollen van GS en de OD NZKG te versterken, door via beleidskaders duidelijker aan te geven wat GS van de OD NZKG verwachten. Indien GS andere besluitvorming wensen in de uitvoering van VTH-taken door de OD NZKG, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, stel dan beleid vast waarmee de OD NZKG andere besluiten kan nemen. Voorkom het overnemen en overdoen van besluitvorming van de OD NZKG.
- GS te verzoeken om zo snel mogelijk alternatieve grens- en richtwaarden met betrekking tot geur vast te stellen voor Tata Steel.
- GS te verzoeken om vaker bestuurlijke en beleidsmatige interventies in te zetten, wanneer GS resultaten willen bereiken die niet wettelijk en afdwingbaar zijn binnen de reguliere uitvoering van VTH-taken, zoals het aankaarten van knelpunten op landelijk of Europees niveau of het voeren van bestuurlijke gesprekken met het bedrijf.
- GS te verzoeken om duidelijke kaders op te stellen met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de OD NZKG GS moet informeren over de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco en maak daarbij onderscheid tussen reguliere en politiek-bestuurlijke zaken.
- GS te verzoeken om te zorgen dat het informatieprotocol, waarin richtlijnen worden opgenomen wanneer PS geïnformeerd moet worden over ontwikkelingen ten aanzien van Tata Steel en Harsco, zo spoedig mogelijk wordt opgesteld, leg dit voor aan PS en evalueer na 1 jaar de werking van het informatieprotocol met PS.
- GS te verzoeken om het vertrouwen te herstellen van de omgeving door de omgeving beter te betrekken bij de uitvoering van VTH-taken onder andere door na te gaan aan welke informatie de omgeving behoefte heeft en probeer zo veel mogelijk aan die informatiebehoefte tegemoet te komen.

Haarlem, 8 maart 2021

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier